

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۸/۱۱/۰۳

دوکتور نوراحمد خالدی

دموکراسی، انارشی، دیکتاتوری!!

تعدادی از انارشی خسته شده اند اما با دموکراسی می‌جنگند و در آرزوی یک رژیم توتالیتر دیکتاتوری هستند تا حلال مشکلات ما باشد. اگر از انارشی خسته شده اید با انارشی بجنگید نه با دموکراسی. این افراد شاید از نام دموکراسی بدشان می‌آید. حتی دهه دموکراسی ظاهرشاه را دهه انارشی میدانند. در آن زمان نیز با انارشی نه جنگیدند، حاکمیت قانون را تقویت نکردند، نهادهای دموکراسی را تقویت نکردند اما دموکراسی را سر به نیست کردند! دریغا که شکستن و ریختن چه آسان است به عوض ساختن و پرورش دادن!

شکایت از قانون شکنان کنید از دولت بی‌کفایت، از کسانی که نهادهای دموکراسی را تضعیف میکنند نه از نظام دموکراسی. تقویت دموکراسی یعنی تقویت حکومت قانون، یعنی یک نظام مکی به حاکمیت قانون. این جنگ را با تقویت نهادهای دموکراسی به پیش ببرید. دموکراسی در شرایط از قبل آماده شده ایجاد نمیشود. دموکراسی در بطن مشکلات و نارساییها باید پرورش یابد.

دموکراسی لنگ لنگان یا دموکراسی نیم بند، تکامل نیافته، در نطفه، پر از گل و لای هزاران بار بهتر از یک رژیم توتالیتر است. نظام دموکراسی دست و پاشکسته موجود در افغانستان هزاران بار بهتر از انارشی زمان تیکه داران مجاهدین سالهای ۱۹۹۲-۱۹۹۶ است و ملیون بار بهتر از رژیم جهمی اختناق مذهبی طالبان ۱۹۹۶-۲۰۰۱م. این دموکراسی نیست که سبب بروز و ادامه جنگ موجود در افغانستان شده بلکه موجودیت عناصر مخالف دموکراسی در وجود طالبان و موجودیت عناصر انارشی در وجود جنگسالاران و تیکه داران جهادی است که مسول ادامه جنگ فعلی اند.

به نوشته محترم ملکیار "مشکل اکثر ما افغانها این است که نظام را با تخلف از نظام قاطی می‌سازیم. بدین معنی که تخلف از قانون، دلیل معیوبیت قانون نیست، بلکه عیب در تطبیق کنندگان قانون است. بدیل بهتر برای دیموکراسی وجود ندارد، جز اصلاح و تطبیق متداوم قانون، و تطبیق با دسیپلین آن."

بارور شدن دموکراسی در نظام توتالیتر میسر نیست. بارور شدن دموکراسی در موجودیت دموکراسی تحقق می‌یابد. دموکراسی یک نظام آماده شده پاک و صاف در طاقچه نیست که هر وقت از فقر بیرون رفتیم و باسواد شدیم میل کنیم و آنرا تطبیق کنیم. دموکراسی در متن مشکلات، کم سواد و فقر میتواند انکشاف کند. هندوستان بهترین مثال آن است.

با انارشی باید جنگید. و دموکراسی را تقویت کرد. زمینه های دموکراسی سالم در یک رژیم توتالیتر رشد نمیکنند و به پختگی نمیرسند. شما نمیتوانید یک توتالیتر و دیکتاتور خوب و مورد نظر تانرا انتخاب کنید. داوود خان، حفیظ الله امین و ملا عمر نمونه هایی از دیکتاتوران خوب و بد و بدتر بودند. اینها برای ما دموکراسی نه آوردند و نظامهای متکی به قانون را ایجاد و تقویه نکردند، در عوض شرایط نامطلوبی را ایجاد کردند که ملت افغانستان تا امروز دست به گریبان عواقب آن است. دیکتاتور خودش می آید و دموکراسی هم نمی آورد!

پایان

